

EWANJELIK (441) *sb m*

ewanjelik (437), **awenjelik** (3), **wanjelik** (1); awenjelik *BiałKat* (3); ewanjelik : wanjelik *Prot* (2 : 1).

-nge- (132), -nie- (21), -nye- (13).

Oba e oraz a jasne.

sg N ewanjelik (314). \diamond *G ewanjelika* (1). \diamond *D ewanjelikowi* (1). \diamond *A ewanjelika* (1). \diamond *I ewanjelikiem* (7). -em (2), -(e)m (5). \diamond *V ewanjeliku* (5). \diamond *pl N ewanjelikowie* (45), ewanjelicy (11); -y *Prot, WujJud, StryjWjaz, ReszPrz, SkarKaz* (2), *SkarKazSej* (3); -owie : -y *OrzRozm* (6 : 1), *ActReg* (1 : 1). \diamond *G ewanjelik(o)w* (20). \diamond *D ewanjelik(o)m* (11). \diamond *A ewanjeliki* (10). \diamond *I ewanjeliki* (6) *BielKron* (3), *RejAp, SkarKaz, SkarKazSej*, ewanjelikami *WujNT* (4). \diamond *L ewanjelikoch* (1). \diamond *V ewanjelikowie* (2), ewanjelicy (2) *WujJud* (2 : 2).

Sł stp, Cn brak, Linde XVI i XVIII w.

1. *Wyznawca, szerzyciel ewangelii* (22) : *BielKron* 206v; Przeto nie Ewángelicy fą/ ále ráczey nieprzyaíciele Ewángeliey/ ktorzy z bezbożnym Aëriufzem powiádaia/ że zá vmárle nie ma być ofiára czynioná. *WujJud* 228v; *PowodPr* 24.

Wyrażenia: »dzisiejszy ewanjelikowie« [szyk 9 : 5] (14): Komu słuźniefy wierzyć/ iefli ftárym Doktoro^m Kołcielnym/ czyli dżifiefyżym Ewángelikom. *WujJud* 35 *marg*; od náuki Lutrowey y Kálwinowey/ wzięli imię nowe dżifiefyży Ewángelikowie: iż fię nie mogli zwác áni Kátholikámi áni Chrześcijány. *WujNT* 444, 57, 243, 358, 365, 369 (13).

»fałszywi ewanjelicy« (2): Z dżifiefyżych fłow Páńfkich cztery znáki wyczerpnąc/ po ktorych poznác prawdziwe Ewángelify/ y ty fałzywe Ewángeliki iemi wytknąć możem. *SkarKaz* 240b, 241a.

Szeregi: »chrześcijanin abo ewanjelik« (1): przymierze z śmiercią y z piekłem/ ktore tám BGO [!] przez, Proroká/ nie Chrześcíanom ábo Ewángelikom/ ále fzálbierzom przczyta. *PowodPr* 42.

»nie ewanjelik ale heretyk« (1): przeciwko tym ktorzy nie dawno wyszedźy z nas ftáli fię nie Ewángelikámi ále haeretykámi y Antychriftámi. *WujNT przedm* 8.

»nie ewanjelik ale poganin« (1): ktorey [zwierzchności kościelnej] ktoby nie posłuchał miałby poczytány być (nie iáko Ewángelik) ále iáko Pogánin y iáwny niezbożnik. *PowodPr* 21.

2. *Zwolennik reformacji; luteranin, kalwin* (419) [w tym: *did* (304)]: (*did*) EVANGELIK. (-) COż wźdy myślifz miły Pápifto? (*did*) PAPIEZNIK (-) Nie dobrego omylniku/ chciałem rzec Ewánieliku miły. *OrzRozm* B; Czemuż fye też Ewánielikiem zowiefz/á nie Krześcijáninem/ iáko zwano dżiáda y prádżiáda twego? *OrzRozm* M4v, A4v [3 r.], B [2 r.], B3v *marg*, C3 [2 r.], C4 *marg* (225) [w tym: *did* (208)]; Brácia ziednoczeni ktorzy przyięli Ewángelia/ ziecháli fie do Brunfzwiku [...] thám przyięli krolá Angiefłkiego miedzy fię (*marg*) Krol Angiefłki Ewángelik (-) *BielKron* 216v; Pośłał też Cefarz poślá fwego Bozetá do Metym/ áby luterfwtá przeftáli/ á Ewángeliki Káznodzieie wypędzili *BielKron* 221v; Ráwezburgenfes wzięli towarzyftwo z Ewángeliki. *BielKron* 225, 221 *marg*, 221v, [225], [225]v [7 r.], 226v (24); y wolę ábyście mię od téy ftárey Ewányeliéy/ Krześcijáninem zwáli/ á niżli od onéy nowéy/ Ewányelikiem. *OrzQuin* B3v; Pápiftowie iedni/ á Ewányelikowie fą Polacy drudzy/ miedzy sobą ludzie bárzo rozni/ á nie ieden lud: Ow woła/ Niechcę mieć w Polfzce Królá Pápifty: á ów zášie/ Niechcę mieć Kroóla Ewányeliká. *OrzQuin* Y4, A4, A4v, B3v, I4v, V3 (104)

[w tym: *did* (96)]; Co za wyflugá będzie v tych Wángelikow? [...] Nieśporo im choiá nam ták wiele odiełi: Zbytkow fię przeciw wierze y łakomstwą ięli. *Prot B*; Czuy fię Ewángeliku iesli nie celuiesz/ W złych śpráwách Rzymiániná ktorego winuiesz. *Prot Cv*, C4v; A thy ktorzy tey ręki ták nie máżą tym poprzyfięzeniem swoim/ álbo nowym tym ich máżaniem wymyflonym zową Ewanyeliki/ á brzydzą fie imi iáko pogány á heretiki iákiemi. *RejAp* 115v, 66; A widził że ołtarze w kościele dawno/ á thy ié wymiátał Awenyeliku. *BiałKat* 243v *marg*, 253v, 261; *RejZwierc* 195v; Dziwna iest ślepotá wáfzá Ewángelicy mili/ iż tego w Piśmie nie baczyicie *WujJud* 234, 13v, 36v, 52v, 90, 215, 231; Pánowie śwar zácżeli iáko żacy w szkole/ O Confederacią wprzod Ewanyelicy/ S Kłiężá/ y s Kátholiki/ káždy rozno krzyczy. *StryjWjaz* C2v; *CzechEp* 110, 342 [2 r.]; Co twárdzi álbo vpárci Lutheranowie/ przeciw miękkim Lutheranom/ y ci zás przeciw onym piřą: *Adiaphoristae contra Flaccianos, et e contra*. co szkóła Witte^mberfka/ przeciw Selecźnerowey: co Sáfcy (*fi Dijs placet*) Theologowie/ przeciw Szmidelinowey: co zás Szmidel przeciw Ewángelikom: co Mułculus przeciw Lutheranom: co Hulingerus przeciw Brencyułowi/ y w zamiar. *ReszPrz* 67, 87; ma wziác do siebie z Rady szesc katolikow a szesc Ewángelikow z ktoremi tylko takie sprawy sądzic ma *ActReg* 17, 16 [3 r.], 138; áby fię pokazało iż wřzytko piřmo S. wřzędy iest zá Kátholikámi/ przeciwko tym/ ktorzy fię rzkomo lámego piřmá trzymáią/ y przeto fię Ewángelikámi názywáią *WujNT przedm* 26; Ty fłowá [...] Bezá śmieie odrzuca y wymázuie: [...] Skąd káždy może poznác fzczeróć Ewángelikow: y iáko oni łobie fłowo Boże y piřmo ś. wáżá (*marg*) Kálwinitowie [!] fałřzerze piřmá świętego. (–) *WujNT* 204; A ták Kálwiniřtowie duřę w trupá ábo w ciáło przemienili: a Nowokrzczeńcy z nimi piekło w grob przetworzyli (*marg*) Ewángelikowie duřę w trupá, á piekło w grob przemieniáią. (–) *WujNT* 404; Ták iż iedno iest być Papieźnikiem/ a być Chrześcijáninem ábo Kátholikiem. Iáko być Ewángelikiem/ nie iest nic inřzego/ ieno być haeretykiem/ Lutrem ábo Kálwiniřtą. *WujNT* 444; FALSZERSTVVA haeretykow. pátrž haeretycy/ Ewángelikowie/ Kálwinitowie [!]/ Budny/ Czechowic. *WujNT* Yyyyy3, 11 *marg*, 50 *marg*, 194, 204, 349 (24); *PowodPr* 25; Lecz y Kálwiniřtowie y ci co fię Ewángeliki zowią/ z tego fłowá (Tego fłuchaycie) burzyć chcą wrzędy kościelne/ Koncylia/ Doktory/ fłuchác ich nie chcąc/ iedno co Syn Boży mowi y náucza. *SkarKaz* 118a, 241a, 241b; Vpádnie wřzytko kroleřtvo wáfze/ iefli ten nowy řtan/ [...] to iest Ewángeliki/ ábo ráczey wřzytki heretyki przyimiećie. *SkarKazSej* 682a; Luther/ od ktorego zakon řwoy Ewángelicy máią/ y który im to práwo ich piřác począł/ dyabłem fię chlubi/ (*marg*) Luterřki zakon iáko fię począł. (–) *SkarKazSej* 699b, 682a [2 r.], 686b, 699b.

Szeregi: »Luter(yjanin) abo (i) ewanjelik« (2): Myli fię teź ná tym X.K. żeby to Luteriani ábo Ewánielikowie/ o Bożym fłowie łámi z siebie zmyřlili/ iż nic nie przyimowác/ coby w nim wyráźnie pokazáno nie było *CzechEp* 343; *SkarKazSej* 686b.

»Smalkaldycy to jest (albo) ewanjelikowie« (3): Smálkáldycy to iest Ewángelikowie/ máiąć zá to iż Cefarż ciágnie ku Vlmie/ ruřzyli fie po nim *BielKron* 228, 226v, 227.

Cf **EWANJELISTA**, **NOWOEWANJELIK**